



Strategická vízia Akčného plánu otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica 2024 – 2026

Táto časť akčného plánu stanovuje strategickú víziu, ktorou sa budú riadiť činnosti samosprávy počas celého obdobia akčného plánu.

1. Trvanie

1.1. Koniec obdobia súčasného politického cyklu

október/2026

1.2. Koniec obdobia akčného plánu

august/2026

2. Úvod

Partnerstvo pre otvorené vládnutie (z ang. Open Government Partnership, ďalej len OGP) je medzinárodná iniciatíva, v ktorej je aktuálne zapojených viac ako 75 štátov, 150 regionálnych a miestnych samospráv a vyše 3000 organizácií občianskej spoločnosti. Členovia OGP sú reformátori, ktorí spoločne presadzujú otvorený prístup k správe vecí verejných, postavený na princípoch transparentnosti, spolupráce a participácie. Od r. 2018 sa do OGP môžu zapojiť aj miestne samosprávy (tzv. OGP Local). Mesto Banská Bystrica vstúpilo do OGP Local ako 1. samospráva na Slovensku na jeseň, v r. 2020. Aktivity v rámci iniciatívy OGP Local zastrešuje Referát pre participáciu a inováciu v oblasti otvoreného spravovania (ďalej ako Referát PIOS), vrátane prípravy a implementácie akčných plánov otvoreného vládnutia. OGP Local v Banskej Bystrici má aj svoj neformálny poradný orgán – tzv. Radu Spolupracovne. Akčný plán otvoreného vládnutia 2024 – 2026 (ďalej ako AP OV 24-26) je záväzkom nášho mesta pokračovať v rozvíjaní princípov spolupráce, participácie a transparentnosti a v ďalšej kooperácii s medzinárodnou iniciatívou OGP. AP OV 24-26 je zároveň implementačným mechanizmom koncepcie rozvoja otvoreného vládnutia – tzv. Mapy otvoreného vládnutia v Banskej Bystrici 2030. Ide o živý dokument, aplikácia akčných krokov sa bude realizovať na báze experimentovania a priebežného monitorovania a vyhodnocovania. Akčné kroky sa v závislosti od dynamicky meniacich sa podmienok môžu v priebehu realizačného procesu meniť aj dopĺňať, ich implementácia závisí od dostupnosti finančných prostriedkov a kapacít. Tvorbu a implementáciu AP OV 24-26 sa podarilo prepojiť s akčným plánom, ktoré mesto tvorí a bude testovať v rámci projektu AGENTI KOEXISTENCIE prostredníctvom programu URBACT IV. Vďaka projektu tak mesto získalo finančné prostriedky na testovanie niektorých akčných krokov AP OV 24-26, komunitu odborníkov a zapojených EÚ miest, s ktorými má mesto možnosť vymieňať si skúsenosti a vzájomne



sa učiť. Na implementácii AP OV 24-26 sa budú podieľať odborníci z MsÚ, odborníci z občianskej spoločnosti, vrátane členov Rady Spolupracovne, garantom implementácie záväzkov AP OV 24-26 je Referát PIOS. Ponuka spolupráce bude otvorená počas celého obdobia plnenia záväzkov akčného plánu.

3. Výzvy otvoreného vládnutia, príležitosti a strategická vízia

3.1. Aká je dlhodobá vízia otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica?

Mesto sa rozhodlo rozvíjať **otvorené vládnutie, resp. spravovanie** s presvedčením, že kvalitný dialóg, dôvera a spolupráca aktérov z rôznych sektorov a rôznych úrovní verejnej správy môže viesť ku kolektívnej inteligencii a odborným poznatkom, potrebným pre inovatívne, efektívne a udržateľné riešenia súčasných komplexných výziev. Komplexné, nové a dynamicky sa meniace výzvy a spoločenské javy, na ktoré musí samospráva reagovať, zahŕňajú: polarizácia spoločnosti, technologické inovácie (najmä v oblasti priemysel 4.0 a 5.0 – digitalizácia, nástup umelej inteligencie), radikálne zmeny klímy, bezpečnostné výzvy globálneho charakteru či prežívanie migračných javov na miestnej úrovni. Zvyšujúca sa náročnosť a komplexnosť výziev a spoločenských javov vyžaduje nové prístupy v správe vecí verejných, akým je napr. aj prístup otvoreného spravovania. OGP Local v Banskej Bystrici predstavuje inovačný proces, ktorého dlhodobou víziou je dosiahnuť kultúrnu zmenu – posun v myslení a praxi spôsobu spravovania vecí verejných v samospráve Banská Bystrica, s cieľom zabezpečiť inštitucionalizáciu otvoreného vládnutia, resp. spravovania, tzv. systematické využívanie princípov transparentnosti, participácie a spolupráce v každodennej praxi našej samosprávy. Doterajšia prax ukázala, že ide o komplexný a systematický inovačný proces, vyžadujúci si experimentáciu, čas, konzistenciu a vytrvalosť.

3.2. Aké sú doterajšie úspechy/výsledky v otvorenom vládnutí v samospráve Banská Bystrica?

Pre podporu inovácie v oblasti otvoreného vládnutia, resp. spravovania v uplynulých dvoch rokoch boli vytvorené a zavedené nástroje ako napr.:

- **Mapa otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica 2030**, ktorá rámcuje strategické smerovanie rozvoja otvoreného spravovania,
- **Rada Spolupracovne** ako medzisektorový poradný orgán OGP Local v BB,
- **Spolupracovňa** ako špecializovaný nástroj pre podporu medzisektorových participatívnych procesov spolupráce a dialógu,
- **DECIDIM** pre realizáciu participatívnych procesov v online prostredí,
- **Zavedenie formátu „Interné raňajky“** na podporu neformálneho dialógu a vzájomného učenia sa zamestnancov MsÚ.

Pre podporu inovácie v oblasti otvoreného vládnutia, resp. spravovania boli rozvinuté aj **medzinárodné spolupráce a projekty**:

- projekt **Agenti Koexistencie** v rámci programu **URBACT IV** (do siete je zapojených 9 EU miest pod vedením mesta Genk z Belgicka) s cieľom výmeny skúseností pri tvorbe a testovaní akčného plánu zameraného na inovačné iniciatívy vo vnútri MsÚ a budovanie kapacít zamestnancov MsÚ, s cieľom podpory otvoreného spravovania vecí verejných,
- spolupráca s **OECD, DG REGIO /Európska Komisia a Joint Research Centre /Európska Komisia** (projekty - Inovatívna implementácia princípu partnerstva



v Kohéznej politike EÚ, Vzájomné hodnotenie Integrovannej územnej stratégie funkčnej mestskej oblasti Banskej Bystrice)

V uplynulých dvoch rokoch boli zrealizované kvalitné participatívne procesy – napr. Zelené Sídlišká, Mestský Park, Ideathon – v rámci Integrovannej územnej stratégie funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica, informatívne stretnutia s obyvateľmi – napr. stretnutia k opatreniam v rámci parkovania, zaviedlo sa online hlasovanie o Participatívnom rozpočte, vznikol Referát pre participáciu a inováciu v oblasti otvoreného spravovania, uskutočnilo sa rozšírenie tímu referátu – aktuálne sú na referáte vytvorené 2 pracovné pozície.

3.3. Aké sú súčasné výzvy v oblasti rozvoja otvoreného vládnutia, ktoré chce samospráva adresovať?

Výzvy, ktoré súvisia s ďalším rozvojom otvoreného spravovania v našom meste zahŕňujú budovanie/rozširovanie kapacít pre rozvoj otvoreného spravovania, inštitucionalizáciu a osvojenie si spôsobu otvoreného spravovania naprieč agendami mestského úradu (MsÚ) ako bežnej praxe, realizáciu postupného inovačného a transformačného procesu za pomoci zvyšovania povedomia a vzdelávania a elimináciu polarizácie v meste.

3.4. Aké sú strednodobé ciele otvorenej vlády, ktoré chce samospráva dosiahnuť?

V rámci 1. akčného plánu otvoreného vládnutia 2021 – 2022 bola vytvorená Mapa otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica 2030 (ďalej len Mapa OV BB 2030), ktorá rámcuje strategické smerovanie rozvoja otvoreného vládnutia, resp. spravovania (OS) do roku 2030. Vízia otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica do roku 2030 je nasledovná: V Banskej Bystrici bude samospráva budovaná na princípoch otvorenej, systematickej, partnerskej komunikácie a spolupráce s obyvateľmi, odbornou verejnosťou, združeniami, podnikmi a ďalšími subjektmi vo všetkých oblastiach týkajúcich sa života obyvateľov a rozvoja mesta. K dosiahnutiu tejto vízie chce mesto dospieť prostredníctvom naplňovania priorít v oblasti inovácie, spolupráce, participácie a transparentnosti prostredníctvom aktivít, ako napr.: experimentovanie s novými nástrojmi a modelmi spolupráce; tvorba smerníc pre OV; budovanie kapacít; výskum a výmena skúseností v oblasti OV, mobilizovanie finančných zdrojov pre rozvoj OV, skvalitňovanie externých vzťahov pomocou depolarizačných stratégií a neformálnych aktivít, konzultovanie a spolutvorenie politík a projektov s obyvateľmi a odborníkmi prostredníctvom kvalitného plánovania, facilitácie a spracovania participatívnych procesov; špecializované komunikačné stratégie, pre komunikáciu projektov a politík mestského úradu dôležitých pre život obyvateľov a rozvoj mesta; zlepšenie prístupu k informáciám pomocou kvalitnejšieho monitorovania/hodnotenia politík a projektov mestského úradu a analýzy potrieb v oblasti otvorených dát.

3.5. Ako tento akčný plán prispieva k dosiahnutiu vízie otvoreného vládnutia v meste?

AP OV 24-26 predstavuje implementačný mechanizmus Mapy OV BB 2030, ktorý definuje priority a akčné kroky v oblasti rozvoja otvoreného vládnutia pre obdobie 2024 – 2026.

Priority AP OV 24-26 sú nasledovné:

- kontinuuálne pokračovať v inovačnom procese v oblasti otvoreného vládnutia,
- budovať kapacity pre otvorené vládnutie v meste,



- systematicky aplikovať princíp spolupráce vo vnútri MsÚ, aj externe,
- podporovať depolarizáciu v meste.

4. Angažovanosť a koordinácia v strategickej vízii otvoreného vládnutia a akčnom pláne OGP

4.1. Uved'te, prosím, vedúce inštitúcie zodpovedné za implementáciu tohto akčného plánu OGP?

Kancelária prednostky / Referát participácie a inovácie v oblasti otvoreného spravovania
Kancelária primátora MsÚ
Oddelenie rozvojových aktivít
Oddelenie architekta mesta
Dialogue Centre n.o.
NOVA Information Management School (Lisbon)

4.2. Aké priestory ste použili alebo vytvorili, aby ste umožnili spoluprácu medzi správou a občianskou spoločnosťou pri spoločnej tvorbe a implementácii tohto akčného plánu?

Nosnou platformou zoskupujúcou zainteresovaných aktérov pre tvorbu AP OV 24-26 bola Rada Spolupracovne, teda komunita pozostávajúca z ľudí z rôznych sektorov (verejnej správy, resp. mestského úradu, občianskej spoločnosti a radov poslancov), ktorých spája spoločný záujem o rozvoj otvoreného spravovania v meste. Dôležitými aktérmi tvorby AP OV 24-26 boli aj odborníci mestského úradu, politické vedenie (primátor a 2. viceprimátor mesta Banská Bystrica), exekutívne vedenie mestského úradu (prednostka) a širšia verejnosť. Aktéri sa počas procesu pravidelne stretávali prostredníctvom neformálnych stretnutí v rámci Spolupracovne, Interných raňajok v rámci MsÚ a konferencie Human Forum v rámci širšieho verejného priestoru. Výstupy zo stretnutí sa zaznamenávali prostredníctvom textových zápisov zverejňovaných v rámci google disku a grafických zápisov na Miroboarde. Interpretácia dát a finalizácia akčného plánu prebiehala najmä v 2. etape stretnutí na jeseň 2023 so všetkými skupinami participantov. V rámci finalizácie akčného plánu prebiehali intenzívne diskusie aj s politickým vedením mesta a exekutívou mestského úradu.

4.3. Aké opatrenia ste prijali na zabezpečenie rôznorodosti zastúpenia v týchto priestoroch?

Pre podporu zabezpečenia diverzity reprezentácie aktérov, ktorí tvorili akčný plán, sme sa spoliehali najmä na Radu Spolupracovne, teda komunity pozostávajúcej z ľudí z rôznych sektorov (verejnej správy, resp. mestského úradu, občianskej spoločnosti a radov poslancov). Zoznam ľudí Rady Spolupracovne je dostupný na tomto linku: [Rada spolupracovne - Tabuľky Google](#). Aby sme zabezpečili diverzitu participantov, stretnutia sme realizovali na rôznych miestach, ako napr. priamo na mestskom úrade alebo vo verejnom priestore, ako napr. workshop k tvorbe AP OV 24-26 na konferencii Human Forum.



4.4. Kto participoval v týchto priestoroch?

Uved'te typ rôznych skupín, ktoré sa podieľali na procese spoluprotvorby.

Skupiny, resp. aktéri, ktorí participovali na tvorbe AP OV 24-26:

- členovia Rady Spolupracovne (komunita pozostávajúca z ľudí z rôznych sektorov verejnej správy, resp. Mestského úradu, občianskej spoločnosti a radov poslancov),
- široká verejnosť,
- odborná verejnosť,
- študenti,
- odborníci v rámci MsÚ,
- politické vedenie samosprávy,
- exekutívne vedenie MsÚ,
- sieť EÚ miest cez projekt Agenti Ko-existencie.

4.5. Koľko skupín sa zúčastnilo v týchto priestoroch?

8

4.6. Koľko stretnutí sa uskutočnilo v procese spoluprotvorby?

12

4.7. Ako budú zástupcovia MsÚ a zainteresované strany z externého prostredia pokračovať v spolupráci pri implementácii akčného plánu?

Spoluprácu interných aktérov MsÚ a externých aktérov z prostredia občianskej spoločnosti budeme zabezpečovať najmä prostredníctvom pravidelných stretnutí, ktoré budeme organizovať cez Radu Spolupracovne a v rámci platformy Spolupracovňa.

5. Monitoring Akčného plánu OGP

5.1 Opíšte, aký nezávislý monitorovací orgán ste určili pre tento plán?

Monitorovanie bude prebiehať aj prostredníctvom nezávislého monitorovacieho orgánu (výber členov do monitorovacieho tímu sfinalizujeme najneskôr do dvoch mesiacov od odovzdania akčného plánu). Evaluácia implementácie AP OV 24-26 bude prebiehať podľa podmienok OGP nasledovne – a) evaluácia procesu spoluprotvorby AP OV 24-26 na jeseň 2024; b) evaluácia implementácie záväzkov AP OV 24-26 po ukončení



implementačného obdobia akčného plánu. Okrem týchto krokov by sme radi zabezpečili aj priebežné monitorovanie implementácie záväzkov AP OV 24-26.

5.2. Uved'te kontaktné údaje na nezávislý monitorovací orgán

Menný zoznam členov monitorovacieho orgánu	Titul	Email
Bude doplnené		

5.3. Akým spôsobom chcete zabezpečiť pravidelný monitoring implementácie AP OV 24-26 so zainteresovanými aktérmi?

Za kľúčové považujeme pravidelné a priebežné monitorovanie progresu rozvoja otvoreného vládnutia a napĺňanie/realizáciu akčných krokov AP OV 24-26, prostredníctvom pravidelných neformálnych porád a stretnutí s politickým vedením samosprávy a vedením mestského úradu, odborníkmi MsÚ, členmi Rady Spolupracovne, ad hoc pracovnými skupinami a ďalšími zainteresovanými aktérmi. Spoluprácu interných aktérov MsÚ, ako aj externých aktérov z prostredia občianskej spoločnosti budeme zabezpečovať najmä prostredníctvom pravidelných stretnutí, ktoré budeme organizovať cez Radu Spolupracovne a v rámci platformy Spolupracovňa.

5.4. Ďalšie informácie k implementácii AP OV 24-26

Z pohľadu finančných prostriedkov a odborných kapacít pre zabezpečenie realizácie akčných krokov AP OV 24-26 je významnou výhodou, že sa nám tvorbu, ako aj implementáciu AP OV 24-26 podarilo prepojiť s akčným plánom, ktoré mesto tvorí a testuje v rámci projektu AGENTI KOEXISTENCIE. Z hľadiska finančného zabezpečenia je pre kvalitnú implementáciu akčných krokov AP OV 24-26 potrebné zabezpečiť aj ďalšie externé zdroje. Aktuálne je veľkou príležitosťou možnosť získanie financií prostredníctvom Integrovannej územnej stratégie funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica, resp. prostredníctvom Operačného programu Slovensko 2021 – 2026¹ vzhľadom na to, že súčasný AP OV 24-26 korešponduje s cieľmi, opatreniami a aktivitami tohto programu.

5.5. Ako budete zdieľať výsledky svojho monitorovacieho úsilia s verejnosťou?

Samozrejmosťou bude komunikačná kampaň, ktorej cieľom bude informovať o pokrokoch zainteresovaných aktérov a širokú verejnosť prostredníctvom inštitucionálnej webovej stránky, prostredníctvom webovej stránky partnerských občianskych organizácií,

¹ Program Slovensko 2021-2027 je nástroj SR prostredníctvom ktorého sa efektívne investujú vyčlenené prostriedky z rozpočtu EÚ a zo štátneho rozpočtu SR, vrátane eurofondov vyčlenených na Kohéznú politiku EÚ



prostredníctvom sociálnych médií, ale aj špecializovanej konferencie k téme otvoreného vládnutia, ktorú plánujeme organizovať v r. 2025.

6. Podpora aktérov z občianskeho prostredia

Zoznam aktérov z občianskeho prostredia, ktorí sa podieľali na procese spoluprotvorby a podporujú tento akčný plán:

- Členovia Rady SPOLUPRACOVNE – zoznam členov je dostupný na tomto linku:
https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-XnGCKWw_xPSphv74DCLBhZr-N0mpJCkFgIn-BJoQ90/edit#gid=0

7. Online proces spoluprotvorby a konzultácií AP OV 24-26

V rámci tvorby AP OV 24-26 sa realizoval aj online konzultačný proces prostredníctvom nástroja DECIDIM – link je dostupný tu: [Akčný plán otvoreného vládnutia mesta Banská Bystrica 2024 – 2026 - Spoločne tvorme Banskú Bystricu \(banskabystrica.sk\)](https://banskabystrica.sk/akcny-plan-otvoreneho-vladnutia-mesta-banskabystrica-2024-2026)

V rámci tvorby AP OV 24-26 sme zachytávali výstupy jednotlivých stretnutí prostredníctvom MIRO-boardu - link je dostupný tu:
https://miro.com/app/board/uXjVNif8cww=/?share_link_id=887806349590